

Col·lecció de plats i càn timers de la Festa dels Traginers

Balsareny

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Passatge Matamoros, 13
Alçada: 317

Coordenades:

Latitud: 41.8616
Longitud: 1.87556
UTM Est (X): 406674
UTM Nord (Y): 4635021

Classificació

Número de fitxa: 08018 - 312
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia: Col·lecció
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XX-XXI
Estat de conservació: Bo
Protecció: Física
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Local tancat
Accés: Restringit
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Balsareny

Fitxes associades:

[Festa dels Traginers](#)

[Col·lecció d'objectes de la Festa dels Traginers](#)

Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la fitxa: dv., 02/12/2022 - 11:31

Descripció

Col·lecció de plats, cànirs i altres objectes de ceràmica elaborats com a record amb motiu de la Festa dels Traginers des de l'any 1983. En aquesta data es va començar a encarregar un plat i un cànir personalitzat, diferent cada any. Els plats tenen motius decoratius normalment inspirats en els que apareixien també als cartells i la fulleteria de difusió. Els cànirs són cada any de formes i decoracions diferents. La col·lecció consta d'un exemplar de cada atuell i inclou també altres peces complementàries que s'havien fet esporàdicament, com ara cànirs petits, porrons, ampolles o cendrers.

Història

Al segle XIX a Balsareny, com en moltes altres poblacions, es celebrava una festa dedicada als traginers i carreters per sant Antoni Abat. Durant la postguerra el transport amb animals va experimentar una revifada i això va fer que en diversos pobles es recuperés la festa de Sant Antoni. A Balsareny el 1940 se'n va celebrar una edició senzilla, però fou el 1945 quan va començar a prendre una nova volada, arran d'una reunió que es va fer a la barberia de ca l'Arep i que es considera el tret d'inici de la renovació de la festa. En els anys successius la Festa dels Traginers de Balsareny s'anà potenciant i, progressivament, s'hi va anar afegint un bon nombre d'activitats que complementaven l'acte central de la cavalcada històrico-retrospectiva. L'any 1970 la diada fou declarada "d'interès turístic nacional". Gràcies a unes bones campanyes de promoció publicitària als mitjans de comunicació els Traginers es consolidaven com una de les manifestacions festives populars més conegudes del moment, i l'esdeveniment mobilitzava un incipient turisme interior cada vegada més massiu.

El 1983 va ser el primer any que es van encarregar plats i cànirs personalitzats com a record de la festa. L'elaboració es feia en un taller del poble de Breda, de gran tradició ceramista. Des de 1984 en l'àmbit anomenat el Rebot del Traginer s'hi va instal·lar una Botiga de ceràmica on es podien adquirir tota mena d'objectes de terrissa, entre els quals el cànir i el plat dels traginers, un de diferent cada any. El responsable d'encarregar la ceràmica era Francesc Maya Comas, conegut com el "Quico", i Josep Sensada. Més endavant va prendre el relleu Marc Rabeya. Des del principi Francesc Maya, que era afeccionat al col·leccionisme, es va responsabilitzar de guardar un exemplar de cadascuna de les peces de ceràmica. El 2013-2014 Francesc Maya fou homenatjat com a Traginer d'Honor.

Bibliografia

CARRETÉ PARERA, Ramon; BENÉITEZ, Vicenç (2002). *Balsareny: història en imatges (1897-1975)*. Col·lecció Fotografia històrica, 12. Angle Editorial; Centre d'Estudis del Bages, Manresa, p. 24-27, 159.

PIÑERO SUBIRANA, Jordi (1995-1996). *Projecte museològic i museogràfic del Museu dels Traginers*. Ajuntament de Balsareny (treball inèdit).

SERRA SALA, Joan M.; CARRETÉ PARERA, Ramon (2005). *Balsareny, ahir i avui*. Ajuntament de Balsareny.

Enllaços d'interès:

[Web Festa dels Traginers: Balsareny](#)

